Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0516U000762

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-10-2016

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кириленко Віра Вікторівна
2. Kyrylenko Vira Viktorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-09-2020

Спеціальність за освітою: 7.130104

Місце роботи здобувача: Миронівський інститут пшениці імені В.М. Ремесла Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496863

Місцезнаходження: 08853, с. Центральне, Миронівський р-н. Київська обл.

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.353.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа Інститут зернових культур

Код за ЄДРПОУ: 00496662

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, 14, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Миронівський інститут пшениці імені В.М. Ремесла Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496863

Місцезнаходження: 08853, с. Центральне, Миронівський р-н. Київська обл.

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Методи створення вихідного матеріалу пшениці озимої, стійкого до несприятливих чинників довкілля Лісостепу України

2. Methods of creating the source material of winter wheat resistant to unfavorable environmental factors of Forest-Steppe of Ukraine

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження: закономірності рекомбінаційних і мутаційних процесів, особливості мінливості та успадкування цінних господарських ознак; формування і прояв стійкості до несприятливих чинників довкілля в селекції пшениці м'якої озимої. Мета: теоретично обґрунтувати, розробити та удосконалити методичні підходи щодо оцінювання і добору джерел для створення вихідного матеріалу та сортів пшениці м'якої озимої у зоні Лісостепу України. Методи - польові, лабораторні та статистичні. Результати: створено у співавторстві високоврожайні сорти пшениці озимої, із яких дев'ять включено до Держреєстру сортів України, їх посівні площі у виробництві склали впродовж 2008-2015 рр. понад 120 тис. га. Шість сортів передано на Держсортовипробування України. Виділено сорти і лінії - джерела адаптивних ознак і створено

новий вихідний матеріал, який використовується у практичній селекції МІП та рекомендується для інших селекційних установ. Впроваджено в селекційний процес методики оцінки морозо-, посухо-, жаростійкості та стійкості до основних збудників хвороб генотипів пшениці озимої. Новизна: встановлено для умов Лісостепу України тенденцію зміни погодних умов та тривалості міжфазних періодів вегетації рослин; удосконалено комплексні діагностики з визначення морозо- та зимостійкості, посухо- та жаростійкості, а також стійкості проти основних збудників хвороб з наступним добором нових генотипів на штучних фонах; розроблено диференційований підхід до прискореного створення сортів з комплексною стійкістю проти основних збудників хвороб пшениці; доведено ефективність добору генотипів пшениці озимої за використання в схрещуваннях пшениці ярої; виявлено розширення формотворчого процесу за спектром і часткою мутацій та особливості прояву трансгресій за елементами продуктивності колоса у F3M2-F5M4 за дії мутагенів на насіння F1; доведена можливість ідентифікації та добору генотипів, які поєднують ознаки продуктивності та стійкості проти патогенів; обґрунтована програма створення нових ліній з високим потенціалом урожайності та стійкості до дії екстремальних чинників довкілля. Галузь - сільське господарство.

2. Object of study: patterns of recombination and mutation processes, pecuilarities of variability and inheritance of agronomic traits; formation and expression of resistance to unfavorable environmental factors in winter bread wheat breeding. The purpose: to substantiate theoretically, to develop and to improve methodical approaches to the assessment and selection of sources to create original material and bread winter wheat varieties in the Forest-Steppe of Ukraine. Methods: field, laboratory, and statistical. Results: high-yielding winter wheat varieties have been created in collaboration, nine ones are included in the State register of plant varieties of Ukraine, during 2008-2015 their acreage exceeded 120,000 ha. Six varieties have been submitted to the State Variety Testing of Ukraine. Varieties and lines being sources of adaptive features were identified; new source material has been created to be used in practical breeding at the MIW and another breeding institutions. Methods for the assessment of frost-, drought-, heat tolerance and resistance to major pathogens have been adopted in breeding process. Novelty: for the conditions of Forest-Steppe of Ukraine the tendency of change of weather conditions and duration of the interphase periods of the cropping season of plants has been established; integrated diagnostics determining frost and winter hardiness, drought and heat tolerance, and resistance to major pathogens have been improved with subsequent selection of new genotypes on artificial backgrounds; individual approach to accelerated creation of varieties with complex resistance against major diseases of wheat has been developed; efficiency in selection of winter wheat genotypes when using crosses with spring wheat was proved, the extension of forming process in spectrum and proportion of mutations and peculiarities of expression of transgressions for elements of spike productivity in F3M2-F5M4 resulted from actions of mutagens on F1 seeds was revealed; the possibility was proved to identify and select genotypes combining productivity and resistance to pathogens. The program was substantiated for the creation of new lines with high yield potential and resistance to action of extremal environmental factors. Fielf of use: agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильківський Станіслав Петрович

2. Vasylkivskyi Stanislav Petrovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лавриненко Юрій Олександрович

2. Лавриненко Юрій Олександрович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ващенко Володимир Васильович

2. Ващенко Володимир Васильович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тищенко Володимир Миколайович

2. Тищенко Володимир Миколайович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Дзюбецький Б.В.

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Дзюбецький Б.В.

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.